

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ
93 – ї
підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

14, 15, 20 лютого 2012 року

Чернівці – 2012

білоцвітою (*P. lactiflora* L.). Серед видів роду *Paeonia* L. найбільш відомою в медицині є півонія незвичайна (*Paeonia anomala*). Основні місця поширення – Східний та Західний Сибір, де вона росте в лісах, на галявинах і узліссях. В Україні зустрічається в ботанічних садах і парках. Рослина офіційна.

Корені та кореневища рослини містять метилсаліцилат, бензойну і саліцилову кислоти, глікозидсаліцину, дубильні речовини (8%), таніни, сапоніни, сліди алкалоїдів, до 1,6% ефірної олії, до складу якої входять пеонол, пеонозид, пеонолід; з неспецифічних діючих речовин – крохмаль (до 78%) та цукор (до 10%). У золі коренів виявлено велику кількість макро- та мікроелементів: стронцій (1%), хром, сурму, марганець, нікель, вісмут, молібден, вольфрам, титан, свинець, мідь, магній, натрій, кальцій, барій, цинк та селен. Надземна частина рослини містить дубильні речовини, флавоноїди, іридоїди (2,3%), сліди алкалоїдів та аскорбінову кислоту.

На фармацевтичному ринку України зареєстровано настоянку півонії, отриману з надземної (трава) та підземної (корені з кореневищем) частин рослини – півонії незвичайної, яку застосовують як седативний засіб при неврастенії з явищами підвищеної збудливості, при безсонні, вегето-судинних порушеннях різного походження. У народній медицині також застосовують кореневища півонії лікарської (*Paeonia officinalis* L.), які містять флавоноїди, дубильні речовини.

На сьогодні півонія лікарська досить широко застосовується в декоративному садівництві як рослина, що має багато сортів. Тому з метою збереження зникаючих рослин роду *Paeonia* L. та розширення сировинної бази доцільним є вивчення декоративних сортів цієї рослини.

Шлюсар О. І., Блажесвський М. Є.*

КІНЕТИКА ТА МЕХАНІЗМ РЕАКЦІ S-ОКИСНЕННЯ ПРОМЕТАЗИНУ КАЛІЙ ГІДРОГЕНПЕРОКСОМОНОСУЛЬФАТОМ

Кафедра фармації

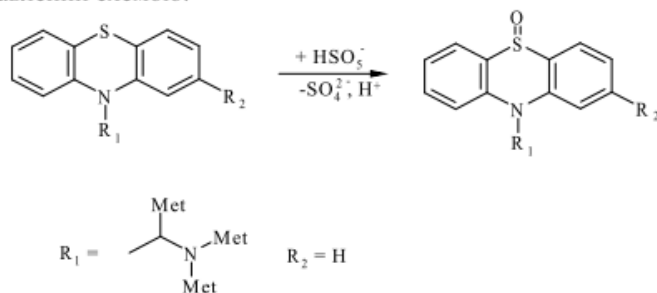
Буковинський державний медичний університет

Кафедра фізичної та колоїдної хімії

Національний фармацевтичний університет*

Основним метаболітом відомого антигістамінного засобу прометазину гідрохлориду (піпольфену, дипразину), який широко застосовується в медичній практиці, є S-оксид прометазину. Проте поряд із терапевтичним ефектом препарат може виявляти також і токсичну дію в результаті передозування, зумовленого самолікуванням або спробою суїциду. Тому ідентифікація прометазину та його метаболіту у біологічних об'єктах має неабияке важливе практичне хіміко-токсикологічне значення.

Методом йодометричного титрування вивчали кінетику та стехіометрію реакції S-окиснення прометазину калій гідрогенпероксомоносульфатом у водному розчині. Встановлено, що реакція S-окиснення у кислому середовищі завершується за 1 хв (час спостереження): на 1 моль прометазину витрачається 1 моль окисника. Утворення сульфоксиду у досліджуваних реакціях відбувається за рахунок електрофільної атаки β-атому оксигену пероксидного угруповання пероксокислоти на атом сульфуру. Хімізм процесу окиснення прометазину у відповідний S-оксид за допомогою гідрогенпероксомоносульфату може бути представлений схемою:

Електронні спектри світлопоглинання продукту окиснення прометазину гідрохлориду калій гідрогенпероксомоносульфатом характеризується смугою поглинання з максимумом при 335-337 нм ($\epsilon=5290$, рН 2,0), яка згідно даних літератури належить S-оксиду прометазину. На

вольтамперограмах розчину S-оксиду прометазину на ртутній краплі спостерігається характерна хвиля з $E_{1/2} = -1,2$ В (щодо НКЕ). У лужному розчині при $pH=9,5-10$ на 1 моль прометазину витрачаються 2 моль окисника впродовж 30-45 хв і свідчить про утворення сульфонового похідного прометазину, який спектрально не відрізняється від сульфоксиду, але дає характерні хвилі в далекій катодній ділянці потенціалів.

Отже, результати дослідження показали можливість здійснення ідентифікації прометазину у вигляді відповідних продуктів S-окиснення, одержаних за допомогою калій гідрогенпероксомоносульфату методами вольтамперометрії та спектрофотометрії.

СЕКЦІЯ 16 АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Безарова Г.І.

ПРОБЛЕМА ДУХОВНОСТІ В ІСТОРИЧНОМУ ВИМІРІ: ФІЛОСОФСЬКИЙ, РЕЛІГІЙНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ

Кафедра психології та соціології

Буковинський державний медичний університет

В сучасних умовах, умовах глобальної світової інтеграції, проблема духовної сутності особистості, її ціннісних орієнтацій в межах цивілізаційних просторів є досить актуальною. Феномен духовності з давніх-давен викликав інтерес представників різних наук, але аналізуючи ступінь вивчення цієї проблеми стає очевидним той факт, що дуже часто науковці в поняття "духовність" вкладають різні смислові аспекти.

Досліджуючи дану проблему з наукової точки зору, важливо проаналізувати різні позиції у визначенні духовності, на основі яких спробувати осмислити даний феномен з урахуванням його практичного застосування.

Аналіз філософської наукової літератури з проблем людини свідчить, що сучасні філософські дослідження сутності і змісту проблеми духовного зростання людини є досить малочисельними. Взагалі, визначення поняття "духовність", які можна зустріти в науковій літературі, вирізняються своєю багатогранністю.

Але, незважаючи на виявлення специфіки духовності людини, питання щодо її сутності, змісту та структури залишається нез'ясованим. Проблемна ситуація виглядає наступним чином: окремо кожна із специфічних характеристик духовності людини, в тому чи іншому ступені, відбиває її сутність, але не складає її загального системного бачення. Сутність морально-духовної природи людини ще з давніх часів була об'єктом філософських міркувань. Про це говорять найдавніші джерела індійської і китайської філософії, тим більше джерела філософії античної Греції.

Досліджуючи дану проблему з наукової точки зору, важливо проаналізувати різні позиції у визначенні духовності, на основі яких спробувати осмислити даний феномен з урахуванням усіх основних витлумачень духовності. В сучасній гуманітарній науці на проблему розуміння сутності та змісту духовності та її місце в структурі особистості сформувалися різні підходи: соціально-філософський, психологічний, морально-етичний, релігійний.

Соціально-філософський підхід полягає у розумінні духовності особистості як сукупності таких іманентно притаманних їй якостей, як свідомість, світогляд, ціннісні орієнтації, соціальні почуття, що відображають в ідеальній формі інтереси, потреби особистості та суспільства як соціально цілого, спрямовують діяльність людей до реалізації та здійснення усвідомлених інтересів. Людина – це одночасно духовна, розумна та діяльна істота. Їй притаманні релігійна віра, ціннісні орієнтації, пам'ять про минуле і надія на майбутнє, почуття гумору, переживання своєї смертності. Завдяки розуму вона здатна контролювати свої інстинкти і потяги. Створюючи науку і техніку людина не тільки досягає закони дійсності, але й перетворює її.

Духовність є тією потенційною суттю людини, яка забезпечує їй повноцінний розвиток і саморозвиток, засвоєння соціального досвіду з метою перетворення власної природи. Виступаючи як суть людини, духовність, одночасно, є метою і результатом становлення людини: Таке подвійне буття духовності як суть і як результат формування особистості є ще однією причиною, що породжує проблему в розумінні природи духовності.